

Deres ref	Vår ref	Dato
KYST 22.01	Kystskogmidler 2022	08.02.2023

Årsrapport Kystskogmidler 2022

Det ble gitt tilsagn om kr 6 000 000 av kystskogmidler 2022 til prosjektene i Skognæringa Kyst SA. Det er så langt anmodet delutbetaling på 2.500.000 av kystskogmidlene. Dette er en statusrapport på arbeidet som er lagt ned så langt.

Prosjektet Kystskogmidler 2022 er også i 2022 basert på at vi følger opp de satsingene og anbefalingene som er ført opp i Melding om Kystskogbruket 2015, som er vedtatt i alle de samarbeidende fylkeskommunene. Kystskogmidlene har dekket kostnader i forbindelse med prosjektledelse og finansiering/delfinansiering av satsingsområdene med tilhørende underprosjekter som beskrevet i søknaden.

Prosjektet retter seg mot hele verdikjeden. Men ettersom verdikjeden starter med mange og til dels små skogeiere som beslutningstakere, har vi også i 2022 hatt forholdsvis stort fokus på tiltak som motiverer skogeier til å drive et godt skogbruk. Underprosjektene forankres hos skognæringsnettverkene i fylkene og utformes i dialog med styringsgruppen for Fylkeskommunenes Oppfølgingsprogram og Statsforvalterens samordningsgruppe i Kystskogbruket.

Her kommer en statusrapport på arbeidet som er gjennomført i 2022, fordelt på satsingsområdene beskrevet i søknaden. Rapporten er bygget opp etter samme struktur som søknad kystskogmidler 2022, hvor det vises til aktiviteter og prosjekter fordelt på følgende satsingsområder:

- Klimabidrag og skogproduksjon
- Økt trebruk og trebasert verdiskaping
- Infrastruktur
- Omdømmebygging og nettverksarbeid

For mer info om arbeidet som er lagt ned i 2022, er det også en lengre rapport med hvor det linkes til dokumenter, rapporter, nyhets saker og annen relevant dokumentasjon produsert i 2022.

Rapporten inneholder også en oversikt over fordeling av kostnader og inntekter i de respektive satsingsområdene i 2022.

Søknad kystskogmidler 2022

Søknad Kystskogmidler 2022 tok utgangspunkt i følgende prosjektbudsjett:

1. Klimabidrag og Skogproduksjon	Kr. 1.000.000
• Starte arbeidet med å sette mål i den nye kystskogmeldinga ut i livet. • Redusert ungskoghogst og økt foryngelse og ungskogpleie. • Ivareta produksjonsarealene og biologisk mangfold i kystskogfylkene. • Styrke aksepten for skog og trebruk som klimatiltak.	
2. Økt trebruk og trebasert verdiskaping	Kr. 2.000.000
• Tre i Urbane Bygg • Tre i Landbruksbygg • Lokalt tømmer i møbler / trevare • Ny arkitektur/ design • Nye verdikjeder på massevirke/ restråstoff/ ombruk	
3. Infrastruktur	Kr. 1.000.000
• Fjerne flaskehalser for tømmertransport. • Medvirke for å sikre et taubanemiljø i norsk skogbruk. • Medvirke for å få bygd ut nødvendige tømmerkaier i kystskogfylkene. • Skogsbilveier	
4. Omdømmebygging og nettverksarbeid	Kr. 2.000.000
• Økt forståelse, stolthet og samhandling i trepartssamarbeidet i hele Kystskogbruket. • Sterkere posisjon mot sentrale myndigheter, med gjennomslag for viktige rammevilkår for skog- og trenæringa i kystskogfylkene. • Økt synlighet som attraktiv næring, for å tiltrekke seg forskningsmiljøer, investorer, ungdom og rekruttering samt politikeres oppmerksomhet.	
SUM	Kr. 6.000.000

Oppsummering av aktiviteter gjennomført i 2022

1. Klimabidrag og skogproduksjon

- Klimaeffekten av skog- og trebruk dokumentert, samt dokumentering av den negative effekten av avskoging i kystskogfylkene pågår.
- Spørreundersøkelse rettet mot skogeiere for å avdekke årsaker til at det ikke plantes etter hogst, spesielt i kystskogfylkene er gjennomført.
- Det er jobbet opp mot myndighetene for å fjerne hindringer, øke støtten og gi grunnlag for å etablere karbonopptak i klimaskog som en kommersiell løsning. 80% av gjengroingsarealene som egner seg til klimaskogplanting finnes i kystskogfylkene (Landskogstakseringen).
- Det er gjennomført informasjonsarbeid rettet mot skogeiere og nøkkelpersoner i skogbruket, for å få et kunnskapsløft om skogbrukets rolle og potensiale for verdiskaping og klima langs kysten.
- Det ble søkt støtte fra Skogtiltaksfondet til utvikling av kurset, men søknaden ble ikke innvilget.
- Skognæringa Kyst har deltatt aktivt i PEFC for å få sertifiseringsregler som er fornuftige i Kystskogbruket.

2. Økt trebruk og trebasert verdiskaping

- Utarbeidelse av en prosjektbeskrivelse for et nytt mobiliseringsprosjekt for økt trebruk og trebasert verdiskaping er under arbeid.
- Det er startet en kartlegging av tilstand, og potensiale for landbruksbygg i tre i de forskjellige fylkene.
- Skognæringa Kyst har startet et samarbeid med Norske Trevarer, Norsk Bygdesagforening og Tre drivere i Vestland og Møre og Romsdal, hvor målet er å få vist frem mangfoldet av virkeskvaliteter og videreforedling som finnes i de norske kystfylkene, fra bygg til trevarer. Dette samarbeidet skal ende i en utstilling på WCTE i Oslo sommeren 2023.
- Skognæringa Kyst har startet et samarbeid med Bioregion Vestland, og har videre støttet opp om etableringen av [BioDesign Institute](#). Skognæringa Kyst har vært støttespiller for en prosjektsøknad med utgangspunkt i trefiber, som skal gjennomføres av Bioregion Institute.

3. Infrastruktur

- Analysearbeid for kommune- og fylkesveier i Møre og Romsdal er gjennomført.
- Vi har hatt ansvar for prosjektgjennomføring av å utvikle en Taubanekalkulator i samarbeid med Norsk Taubanelag. Skogkurs og NIBIO ble engasjert til å utføre arbeidet som startet arbeidet i 2021 og ble sluttført i siste del av 2022.
- Skognæringa Kyst har og vil fortsette å bidra til videre utbygging av virkesterminaler ved sjø, og utrede grunnlaget for realisering av flere flyttbare/ flytene kaier med formål transport av skogsvirke. Det er en kontinuerlig oppbygging av kunnskap og kompetanse om virkesterminaler.
- Det er arbeidet for å øke de statlige bevilgningene til bygging av skogsbilveger.

4. Omdømmebygging og nettverksarbeid

- Det er startet et arbeid med å utvikle en felles intern kommunikasjonsstrategi for hele Kystskogbruket, med tydelig beskrivelse av målgrupper, rollefordeling, kommunikasjonsform og budskap. Dette arbeidet pågår og vil fortsette i 2023.
- Det er utvikle en posisjoningsstrategi for skog- og trenæringa i Kystskogbruket og Skognæringa Kyst, med analyse av pågående og framtidige politiske prosesser og interessenter av betydning for næringa.
- Det er blitt holdt månedlige strategi- og rapporteringsmøter med de fylkesvise skognæringsnettverka, fylkeskommunene og Statsforvalterene og kvartalsvis styremøter i Skognæringa Kyst. Det har vært regelmessige møter med nasjonale samarbeidspartnere.
- Kystskogkonferanse 2022 ble gjennomført i september.

Rapport for bruk av kystskogmidler 2022

1. Klimabidrag og skogproduksjon

1.1 Påskoging som klimatiltak.

Det ble avsatt 5 millioner kr til påskoging over statsbudsjettet for 2021, og dette er gjenbevilga for 2022 og nå 2023. Fra vår side har det vært jobbet opp mot nasjonale myndigheter for å få iverksatt arbeidet og bidra til en god innretning på bruken av midlene. Det er laget en felles vurdering fra miljø- og landbruksdirektoratet, som skisserer et opplegg for etablering av klimaskog. Det har vært sagt at et opplegg skal være klart i løpet av 2022, slik at det skal være mulig å søke støtte og være klar til plantesesongen 2023. Men enda er ikke ordningen lansert, og det ser ut til at det fortsatt ikke skjer noe. Pr nå er det lite annet enn påvirkning av sentrale myndigheter vi kan gjøre, og dette er også utfordrende.

Det er laget en samlet og fylkesvis oversikt over kystskogskogbrukets klimabidrag som er tatt inn i den nye kystskogmeldingen.

1.2 Kurs for økt kunnskap om bruk og forvaltning av utenlandske treslag

Det ble søkt støtte fra Skogtiltaksfondet til utvikling av kurset, men søknaden ble ikke innvilget. Vi har valgt å avvente sluttforhandlingene i PEFC og arbeidet med ny forskrift for utenlandske treslag, og så søke på nytt. Samarbeid med Skogkurs for å få opprettet et slikt kurs er satt i bero ut fra signaler fra sentrale aktører og i påvente av nødvendige avklaringer.

1.3 Økt skogproduksjon

Skogen langs kysten er svært produktiv, og økningen i volum er størst langs kysten i Norge. Likevel bekymrer hogst av for ung skog og manglende planting og skogkulturarbeid.

Det har vært fokusert mye på å redusere hogst av for ung skog. Skogkurs har gode presentasjoner på temaet. Men det er sterke krefter som bidrar til at skogen hogges for tidlig, som gunstige tilskuddsordninger i jordbruket som fører til oppdyrking og særlig etablering av beite, stor innsats og pengebruk fra miljøforvaltningen for å fjerne sitka- og lutzgran, og nedbygging av skogarealer.

Prosjektet Framtidskogen har som mål å avdekke årsaker til at det ikke plantes etter hogst. Sommeren 2022 har det vært gjennomført telefonintervju med skogeiere langs hele kysten, og resultatene er sammenfattet i en sluttrapport som vil bli lagt fram tidlig i 2023. Videre i prosjektet skal man benytte resultatene fra undersøkelsen til å utvikle målrettet informasjon og kompetansetiltak retta mot skogeiere, og andre aktiviteter for å få bedre foryngelse og skogstell, samt hogst ved optimal bestandsalder. Prosjektet gjennomføres i tett samarbeid med Statsforvalterne. Også i den videre oppfølgingen vil det være behov for tett samarbeid med flere aktører i Kystskogbruket.

Landbruks- og matdepartementet har sendt en revidert forskrift for bærekraftig skogbruk på høring. Der skjerpes kravet til foryngelse. Skognæringa Kyst samlet Kystskogbruket for å diskutere hva vi bør spille inn. Dette ga grunnlag for et godt innspill, som ble sendt inn innen fristen. Resten av trepartssamarbeidet i Kystskogbruket fikk innspillet, som grunnlag for å utforme sine egne innspill.

1.4 Synliggjøre de nærings- og klimamessige konsekvensene av vern og andre begrensninger. Bidra i utviklingen av ny skogstandard i PEFC-systemet

For mange skogeiere i Kystskogbruket er bruk av utenlandske treslag som sitkagran og lutzgran en forutsetning for å drive et bærekraftig skogbruk i værharde områder. Treslagene produserer dessuten mye mer tømmer enn alternative norske treslag, og fanger dermed også mye mer CO₂. Skognæringa Kyst har derfor engasjert seg sterkt i saken for å kunne plante utenlandske treslag på egnede områder, der det skal drives skogbruk.

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk nok en gang i oppdrag å utrede fortsatt bruk av utenlandske treslag eller innføring av forbud mot planting av disse. De konkluderte igjen med at det er samfunnstjenlig fortsatt å bruke treslagene i skogbruket. Høsten 2021 ble et forslag til revidert forskrift sendt på høring. Det legges opp til styrt bruk av utenlandske treslag, med et økt ansvar på skogeier for å kontrollere spredning fra plantefeltene. Skognæringa Kyst og mange andre skogorganisasjoner langs kysten har sendt inn høringsinnspill. Men den nye forskriften er enda ikke vedtatt, og det er usikkert hvor den "havner".

Vi har etter hvert utarbeidet et stort kunnskapsgrunnlag på spredningsforhold for sitkagran og lutzgran, og mener at lovverk og myndigheter må forholde seg til kunnskap og fakta, og ikke til følelsesbaserte holdninger. Vi er klar over spredningsfaren i åpne heilandskap med lite beiting og lite konkurranse, men i etablert skog er det lite spredning av disse granartene. NIBIO har på forespørsel fra Skognæringa Kyst gjort et forskningsarbeid i 2020 på Sitka sin innvirkning på biologisk mangfold, der både positive og negative konsekvenser dokumenteres.

Daglig leder i Skognæringa Kyst har deltatt i Arbeidskomiteen for ny Skogstandard i PEFC, miljøsertifiseringssystemet som brukes for det aller meste av tømmeret som hogges og omsettes i Norge. Man har fått delvis gjennomslag i skogstandarden for å kunne bruke sitka- og lutzgran på egnede steder.

Det er ikke jobbet spesifikt med konsekvenser av naturvern i 2022. Dette temaet aktualiseres etter at Norge undertegnet FNs Naturavtale i Montreal i 2022.

Figur 1 En kubikk tre

2. Økt trebruk og trebasert verdiskaping

Satsingsområdet FoU, Innovasjon og Trebruk ble avsluttet desember 2021. Underprosjektene innen denne satsingen har vært med å bidra til å styrke skogeiers mulighet til god avkastning på tømmeret i det norske markedet. Det har blitt jobbet med økt bruk av tre, både innen tradisjonelle områder og nye bruksområder. Etter prosjektets slutt er det arbeidet med å utrede behov for en videre satsing, fra 2023, i forbindelse med rulleringen av kystskogmeldingen.

Prosjektlederen har vært knyttet til det nasjonale tredrivernetverket, og jobbet tett på den enkelte tredriver i hvert kystfylke. Kystskogbrukets samarbeid i hvert fylke, som inkluderer Statsforvalteren, fylkeskommunen og skog- og trenæringsnettverket, har vært avgjørende for å synliggjøre mulighetene som ligger i regionale og lokale politiske strategier/vedtak innen bioøkonomi og klimaplaner, sett opp mot bærekraftig markeds- og industriutvikling.

Satsingsområdet Økt verdiskaping i bruk av tre har i 2022 jobbet spesielt med å lage grunnlag for en prosjektbeskrivelse for et nytt «mobiliseringsprosjekt» for økt trebruk og trebasert verdiskaping. Funn og konklusjoner fra det forrige prosjektet viser at det er grunnlag for å jobbe videre med flere områder. Blant annet å etablere kontakt med og engasjere fylkeskommunenes næringsavdelinger og eiendomsavdelinger for inkludering av lokale trebearbeidende bedrifter inn i offentlige byggeprosjekter.

2.1. Ferdigstilling og rapportering av det totale prosjektet FoU, innovasjon og trebruk (2018-2021).

Det har vært et mål å formidle arbeidet som har vært gjort som et konkretisert grunnlag for videre utviklingsarbeid basert på samspill mellom skog- og tre-næringen, forskningen og innovatører. Gjennom metodearbeid har "Verdien av Tre" konseptet blitt innført i flere fylker, av skog- og trenæringsforum og på flere nasjonale arenaer for å knytte et sterkere nettverk gjennom

verdikjeden, fra skog til produkt. Det har også blitt utarbeidet et metodehefte som beskriver metodene, fremgangsmåte og illustrasjoner fra de forskjellige aktørene i verdikjeden samt viser til oppslagsverket på nettsiden til Kystskogbruket.

Innspill til rulleringsarbeidet til Kystskogmelding 2022 har opphav i de resultater som har kommet fram fra arbeidet med prosjektet FoU, Innovasjon og Trebruk. Prosjektet gjennomførte en analyse av behov, muligheter og utfordringer for næringa fylkesvis og regionalt, og var slikt sett fylkesoverskridende. Det er sett på hvilke prosesser som kan gi grønne arbeidsplasser i distriktene, og karbonfangst og lagring gjennom offentlige anskaffelser og utvikling av sammenhengende verdikjeder fra de forskjellige regioner. Det er gjennomgående vist til det store potensialet i klimakutt, gjennom å bruke treprodukter til erstatning for produkter med store klimagassutslipp i produksjon. Det er også sett på bruk av restråstoff fra skogsdrift og ombruk av trevirke som en viktig faktor i lys av framtidens kamp om råvareressursene. Urbant byggeri og et økt krav til klimagassregnskap og utslippskutt vil favorisere økt bruk av tre, og økt ombruk, gjenbruk og påbygg på eksisterende bygningsmasse i lette trekonstruksjoner.

2.2. Landbruksbygg i Tre, lokale verdikjeder og markedstilgang SMB

Videre er det startet med kartlegging av potensiale for landbruksbygg i tre i de forskjellige fylkene. Dette ved å identifisere landbruksbygg i tre hvor lokale bedrifter er involvert, og muligheter for verdiskaping basert på eksisterende kunnskap og kompetanse. Målet er å bidra til kompetansehevende tiltak om lokale muligheter for SMB, basert på lokal og nasjonalt virkes og produkttilgang. Denne kartleggingen vil danne grunnlag for et større prosjekt.

Det er også et mål å kartlegge nye verdikjeder for fiber og prosessbasert bruk av treressursen og videre se på mulighetene for henholdsvis massevirke, restråstoff og ombruk. Dette arbeidet krever flere ressurser enn det vi har tilgang på i dag, og er derfor ikke påstartet enda. Vi ser for oss at dette vil bli etablert i 2023.

2.3. WCTE, samarbeid om produkter av norsk tre og differensierte treslag fra regionale verdikjeder

World Conference On Timber Engineering, WCTE, er verdens største samling av trebasert forskning og teknikk. Denne avholdes i Oslo i juni 2023. Her er Kystskogbruket samarbeidspartner hvor målet er å få vist frem mangfoldet av virkeskvaliteter og videreforedling som finnes i de norske kystfylkene, fra bygg til trevarer. Det legges særskilt vekt på innovative og framtidsrettede løsninger som har en reell markedstilgang, for å sette et bredere spekter av virkeskvaliteter av norsk opphav inn i produksjon. Det er blant annet etablert et samarbeidsprosjekt gjennom en kobling mellom Norsk Bygdesagforening og Norske Trevarer, hvor målet er å skape samhandling som kan resultere i reelle produkter. Dette gjennomføres bl.a. gjennom en rekke workshops, hvor den første omhandlet markedsføring på koblingsarenaen Instagram, som en plattform for nye kunder og samarbeid. Det jobbes også med å få representert mangfoldet i norsk virkestilgang mot en paviljong hvor studenter

og arkitekt/professor ved AHO står for utforming. Paviljongen vil stå på Jernbanetorget og er initiert av Innovasjon Norge.

2.4. Biodesign Institutt

Prosjektet "FoU, innovasjon og Trebruk" inngikk et samarbeid med Bioregion Vestland og har videre støttet opp om etableringen av [BioDesign Institute](#). Instituttet er en arena for samarbeid mellom produktdesignere, arkitekter, akademia og øvrig næringsliv for å skape kort markadstilgang for produkter av restråstoff fra skog og tre som en del av sirkulært biomaterial mot en fossilfri framtid. Det jobbes i hovedsak mot plast-erstattende produkter og det er allerede kommet et alternativ til plastbasert lekeplass-underlag. Skognæringa Kyst har vært støttespiller for en prosjektsøknad med utgangspunkt i trefiber. Det satses også på å etablere en biomaterial-node som vil fungere som et ekspertisesenter for Biomaterialer spisset mot verdiskaping rundt organisk restråstoff fra marin og landbasert næring. Bionoden vil gjennom instituttet tilby testfasiliteter, kompetanse, kunnskaps- og produksjonsnettverk, for å utvikle bærekraftige og avanserte biomaterialer markedet etterspør. Dette som et tilsvar til næringsministerens ønske om pilotkatapulter og "testfasiliteter i distriktene" som følger av Statsbudsjettet 2022 og Grønn Omstilling i Norsk næringsliv.

Figur 2 Eikeskogvandring i Kristiansand

3. Infrastruktur

3.1 Infrastrukturprogrammet; oppfølging

Infrastrukturprosjektene i Kystskogbruket startet opp i 2009 og det er levert årlige rapporter, disse ligger på www.kystskogbruket.no. Prosjektene gjelder arbeidsoppgaver og informasjon innenfor planlegging- og utbygging av tømmerkaier, skogsveier, skogsdrift i bratt terreng og offentlige veier. Finansieringa av prosjektene er årlige, og pengene kommer fra tømmerkaimidler og kystskogmidler. Søknad og dokumentasjon for utbetaling av tilskuddet har fra og med 2021 gått til Fylkeskommunen som en del av tildelingen av kystskogmidler. Prosjektene innenfor infrastruktur har gått videre i 2022, og prosjektleder har hele tiden vært Helge Kårstad. Det er produsert en god del informasjon om infrastruktur til nettverket i Kystskogbruket, nettsida og på facebookside til Kystskogbruket i løpet av 2022.

3.2 Tømmerkaier

Landbruksdirektoratet prioriterte følgende tømmerkaier våren 2022.

- Sørkjosen tømmerkai – Nordreisa kommune i Troms
- Renndal tømmerkai – Heim kommune i Trøndelag
- Sørstokken tømmerkai (tilleggssøknad) – Stord kommune i Vestland
- Kyrkjenes tømmerkai – Kinsarvik, Ullensvang kommune i Vestland
- Høyvika tømmerkai – Utne, Ullensvang kommune i Vestland
- Børnes tømmerkai (tilleggssøknad) – Kvinnherad kommune i Vestland
- Utbjoa tømmerkai – Vindafjord kommune i Rogaland

Ved endelig tildeling i november 2022 ble bare Renndal tømmerkai i Heim kommune tildelt statstilskudd. Hovedgrunnen til en noe redusert tildeling enn forventet, er at allerede finansierte kai-prosjekter ikke er igangsatt. Dette fører til relativt mye ubrukte penger som deretter bremser nye tildelinger fra staten.

I løpet av 2022 er det utført arbeid ved 2 anlegg, dvs. Børnes i Kvinnherad kommune og Stokmarknes i Hadsel kommune. Begge disse ventes slutført 1. kvartal 2023.

På slutten av 2022 ble følgende anlegg utlyst: Storskjeret i Steigen kommune, Salten Verk i Sørfold kommune, Brønnøysund i Brønnøy kommune, Åndalsnes i Rauma kommune og Samnøy i Bjørnafjorden kommune.

Arbeidet for prosjektleder er å medvirke til prosesser for å få frem gode og fullstendige søknader. Alt dette er viktig informasjon til nettverket i Kystskogbruket, til informasjon mot Landbruksdirektorat, Landbruks- og matdepartement og ikke minst til mange politikere. Siden 2011 har vi forøvrig hatt 11 statsråder på besøk og åpninger av tømmerkaier i kystskogfylkene.

Figur 3 Børnes Tømmerkai i Kvinnherad har vært under utbygging i 2022, og vil som en av de første etter koronaperioden bli ferdig ut på nyåret 2023. F.v. Hjalmar Heimvik fra Kvinnherad kommune, leder i Skogeigarlaget Steinar Haugland, Terje Natland fra

3.3 Flaskehalsanalyse for tømmertransport på kommuneveier (Nytt prosjekt for nye fylker)

De kommunale veiene i flere av kystskogfylkene er lite egnet for tømmertransport fordi de fleste av disse ikke er åpnet for vogntog, jfr. veilista fra Statens Vegvesen. I Region Vest (Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane) er pr. i dag ca. 70% av de kommunale veiene ikke tillatt for vogntog, dvs. bare godkjent for lengde 15,5 eller 12,4 meter (enkel bil uten henger). I Møre og Romsdal er 50% av det kommunale veinettet ikke godkjent for vogntog. Men også i mange kommuner i innlandet fins tilsvarende dårlige kommuneveier. I tillegg er det også store begrensninger på tillatt totalvekt. Det er knapt noen kommunale veier i kystskogfylkene som er godkjent for 60 tonn akseltrykk. Til sammenligning er ca. 30 % av de kommunale veiene i innlandsfylkene godkjent for det. Konklusjonen er at det haster med å gjennomføre en ekstraordinær innsats for å bedre det kommunale veinettet som åpner for store tømmermengder. Og vi vet at kippkjøringen av tømmer på disse veiene øker for hvert år som går.

Skognæringa Kyst har (SK) har siden 2018 prioritert arbeidet med å utbedre/ skrive opp de offentlige veiene, særlig kommune og fylkesveier.

I 2019 engasjerte Skognæringa Kyst NIBIO til å utarbeide en analyse over kommunale flaskehals i Sogn og Fjordane. Arbeidet ble utført i samarbeid med Statsforvalteren i Vestland v/ Torkel Hofseth og viste et stort behov får å skrive opp kommunale veier.

I 2020 engasjerte Skognæringa Kyst Transportøkonomisk Institutt til å gjennomføre en samfunnsøkonomisk nytteanalyse ved å oppgradere kommuneveiene til vogntog i Vestland og Rogaland. I tillegg skulle det utarbeides kommune- og fylkesvise prioriteringslister over de viktigste veiene. Til grunn for analysen skulle legges tømmertransport og annen godstransport. Underveis i

arbeidet ble også fylkesveier med flaskehals som er koplet til kommuneveier med flaskehals tatt med i analysen. Resultatene for Vestland og Rogaland ble ferdige i 2021 og det foreligger en egen rapport. Arbeidet fortsatte for Møre og Romsdal i 2022 og ventes ferdigstilt 1. kvartal 2023. Deretter vil arbeidet raskt settes i gang for Trøndelag og Nordland.

Skognæringa Kyst har i desember 2022 spilt inn et ønske til Landbruks- og matdepartementet om midler på statsbudsjettet 2024 til fjerning av flaskehals for tømmertransport på kommuneveiene. Innspillet ventes å få mange støtteerklæringer.

Figur 4 Både Felleskjøpet, Nortura og Tine sine biler sliter med flaskehals på kommunale veier, her fra en demonstrasjon i Byrkjelo, Gloppen kommune i Vestland. F.v. Jan Ivar Rødland fra AT Skog og t.h. Jan Otto Nedreberg fra Felleskjøpet.

4.4 Skogsveibygging og skogsdrift i bratt terreng

Hovedfokus for prosjektleder innenfor skogsveibygging har vært arbeidet med hovedplaner og å medvirke til å sikre plankompetanse i alle kystskogfylkene. Søkelys på skogsdrift i bratt terreng er en viktig del av dette.

Arbeidet med hovedplaner for skogsveier startet i 2009, og er i stor grad avsluttet og tidligere grundig rapportert. Noen fylker sliter i dag med kapasitet innen veiplanlegging, andre har relativt stor kapasitet, stor etterspørsel etter veiplaner og for lav tilskudsbevilgning til skogsvegbygging. Det er likevel fortsatt en situasjon mange steder at hogst blir foretatt før en effektiv og grundig veiplanlegging er iverksatt. I en nylig prioritering av arbeid i 2023, er det ønskelig å ta initiativ til dialogmøter mellom virkekjøpere og planleggere i kystskogfylkene for å prøve medvirke til en bedring.

Når det gjelder skogsdrift i bratt terreng, er det de siste årene i samarbeid med Norsk Taubanelag satt søkelys på bedre planlegging, tilrettelegging og ikke minst bedre økonomiske vilkår for de få taubane entreprenørene som er aktive. Dette miljøet trenger også rekruttering. Når det gjelder

Økonomi har det i løpet av de siste 2 årene pågått en prosess for å få trappet opp driftstilskuddet som har stått uendra på ca.100 kr pr. kubikkmeter i flere år. I løpet 2022 ble det i de fleste fylker gitt et driftstilskudd på 140 kr pr. kubikkmeter. I november 2022 kunngjorde Statsforvalteren i Vestland at de ville tilrå kommunen å øke driftstilskuddet med 100 kroner og inntil 240 kroner pr. kubikkmeter.

Likevel har aktiviteten med taubane gått kraftig tilbake i løpet av 2022. For tiden er det bare 3-4 driftslag igjen og alle opererer i Vestland fylke. Det er flere grunner til dette, noe gjelder bemanning og noe gjelder økonomi. Under en taubanesamling i Brumunddal 12. august 2022 ble det etterlyst tilgang på taubaner fra de fleste fylker på Vestlandet og Innlandet. I samarbeid med Norsk Taubanelag vil det framover bli tatt initiativ for å medvirke til en bedring av situasjonen.

Under en taubanesamling på Vestnes i Møre og Romsdal i november 2020 ble det fremmet et ønske om å utvikle en nettbasert produktivitets- og kostnadskalkulator for norske taubanedrifter. Skogkurs ble i 2021 engasjert til å utføre arbeidet. Det har pågått et omfattende utviklingsarbeid for å levere kalkulatoren i løpet av 2022, og arbeidet ble ferdigstilt i løpet av desember 2022.

Figur 5 Lengder og volum ble grundig diskutert under taubanesamlinga i Vadheim våren 2022. Tema var testing av den nye taubanekalkulatoren. Og stemminga var god, noe bildet viser. F.v. Mikael Fønhus fra Skogkurs, Håkon Johan Eliassen fra Møre og Romsdal Skognær

4. Omdømmebygging og nettverksarbeid

I 2022 er det blitt ansatt kommunikasjonssjef i 50% stilling. Kystskogmeldingen 2022 legger vekt på at det må legges en ekstra innsats i omdømmebygging, rekruttering og nettverksarbeid i Kystskogbruket. Det er satt i gang et arbeid med interessentanalyser som skal danne grunnlaget for arbeidet mot myndigheter og andre sentrale virksomheter og personer for å styrke Kystskogbrukets posisjon. På bakgrunn av disse skal det lages en helhetlig kommunikasjonsstrategi.

Skognæringa Kyst har det siste året hatt utstrakt politisk kontakt mot fylkeskommuner, storting og regjering. Dette har vært gjort i forståelse med Norges Skogeierforbund. Vår oppgave er å løfte de

særegne forhold og problemstillinger som gjelder for skog- og trenæringa i kystskogfylkene. Vi har hatt kontakt med representanter, statssekretærer og statsråder fra Ap, Sp, SV, H og FrP samt en rekke fylkespolitikere.

Skognæringa Kyst deltar i Regjeringens dialogforum for skog- og trenæringa, og vi har også hatt møter med miljøorganisasjoner som Zero og Bellona.

Vi har hatt en rekke innlegg i Nationen, Bondebladet og Trønderdebatt: 5 gode råd til regjeringen, Lås opp skuffen-det må satses på skog, Fotosyntesen må bidra til å redde klimaet, Hvor blir det av regjeringens skogboom? Flaskehalsene på kommuneveiene, Hva mener Espen Barth Eide om skog? Skognæringa Kyst med klar tale til statsministeren.

Vi ser en positiv utvikling i omdømmebyggingen. Vårt fokus er å få fram den positive virkningen av et aktivt skogbruk ut mot skogeiere, politikere, skog og trenæringen og befolkningen forøvrig. Temaene har variert, men alltid med fokus på mulighetene for skog og trenæringa i kystskogfylkene. Eksempler som kan nevnes er påskoging som klimatiltak, fornuftig bruk av utenlandske produksjonstreslag, muligheter for nye trebaserte produkter og oppslag om investeringer i tømmerkaier, skogsbilveger og flaskehals på kommuneveiene.

4.1 Tiltak for økt aktivitet i Kystskogbruket

Det har også vært arbeid med å få i gang egne kommunikasjonsaktiviteter ute i de fylkesvise skog- og trenettverka i 2022. Statsforvaltergruppa i Kystskogbruket har over mange år hatt egne fylkesovergripende prosjekter retta mot hovedutfordringene som har vært forankra i Kystskogmeldinga. I 2021 ble det bestemt at prosjekt for 2021/2022 skulle brukes til informasjonstiltak og kompetansebygging. Dette ble gjennomført ved at de fylkesvise skog- og trenettverka kunne søke om midler opp til 70.000 kr ved gjennomføring av aktiviteter, hvor målet var å gi et kunnskapsløft om skogbrukets rolle, og potensialet for verdiskaping og klimaeffekt langs kysten.

Prosjekteier var Skognæringa Kyst SA, der lokale skognæringsforum fikk ansvaret for gjennomføring. Målgruppa var skogeiere og nøkkelpersoner i hele verdikjeden for Kystskogfylka. Indirekte målgrupper var politikere, kommunene, allmennheten med flere.

Formålet med dette var å informere om skogbruk og klima gjennom ulike og relevante kanaler i det enkelte fylke. Det betyr i stor grad å ta i bruk og spre allerede produsert informasjonsmateriell og fagstoff i Kystskogbruket, som er tilpassa utfordringene langs kysten. Det betyr spissa informasjon om hovedutfordringene for Kystskogbruket, ulike deler av verdikjeden og ikke minst skogeierens rolle i det hele. Det inkluderer rettigheter, plikter og mulige tiltak for å sørge for et bærekraftig skogbruk som bidrar til verdiskaping, karbonbinding og langsiktig råstoff-forsyning langs kysten.

Dette var et vellykket prosjekt som viser at i større grad enn tidligere år, bør de fylkesvise nettverka engasjeres i aktiviteter tilpasset det enkelte fylke. Seks av åtte fylker benyttet seg av disse midlene og gjennomførte ulike tiltak i eget fylke. Et eksempel på gjennomførte aktiviteter i Vestland kan leses om her: <https://kystskogbruket.no/2022/12/stor-aktivitet-i-vestland-skognaeringsforum/>

4.2 Kystskogkonferanse

Det ble avholdt Kystskogkonferanse i Molde 12.-13. september med 65 deltakere. Statsforvalteren i Molde sammen med leder for Møre og Romsdal Skognæringsforum og administrasjon i Skognæringsa Kyst, stod for planlegging og gjennomføring. Det er kommet gode tilbakemeldinger fra deltakerne, som viser til godt program og en flott utflukt til Åndalsnes og Romsdalsgondolen. Konferansen fikk besøk av Mat- og landbruksminister Sandra Borch som innledet dag to. Vi har skrevet en nyhetssak fra besøket som kan leses her: <https://kystskogbruket.no/2022/09/kystskogkonferansen-i-molde-2022-politikerne-kom-og-lovte-storstilt-skogsatsing/>

Figur 6 Besøk hos Måndalen Trevarer AS

4.3 Utvikling av kommunikasjonsstrategi og kommunikasjonsplan

Omdømmearbeidet i 2022 har utgangspunkt i planverket utarbeidet i 2018. I tillegg har vi startet et arbeid på å utvikle en helhetlig kommunikasjonsplan for skognæringsa i kystfylkene. Dette arbeidet har blitt forlenget, og ferdigstilles i 2023. Kanalene det jobbes gjennom er den nye hjemmesida, Facebook, Instagram og aktive utsendinger av pressemeldinger til aviser og tidsskrifter. I tillegg jobber vi i direkte kontakt med viktige interessenter. Vi ser en positiv utvikling i omdømmebyggingen. Vårt fokus er å få fram den positive virkningen av et aktivt skogbruk ut mot skogeiere, politikere, skog og trenæringsa og befolkningen for øvrig. Temaene har variert, men alltid med fokus på mulighetene for skog og trenæringsa i kystskogfylkene. Eksempler som kan nevnes er påskoging som klimatiltak, fornuftig bruk av utenlandske produksjonstreslag, muligheter for nye trebaserte produkter og oppslag om investeringer i tømmerkaier, skogsbilveger og flaskehalsar på kommuneveiene.

Det sendes ut månedlige nyhetsbrev til de som melder seg på dette. Vi ser at disse blir lest av de som abonnerer, men også at vi trenger å markedsføre nyhetsbrevet bedre. Det er et mål å få inn nyhetssaker og aktuelle arrangement fra fylkene som kan være en del av disse nyhetsbrevne.

I tillegg ble det opprettet egen Youtube kanal for opptak fra bla. Arrangementer, og det er opprettet en LinkedIn-konto. Vi har pr 14.10.2022 over 4300 følgere på Facebook og 624 følgere på Instagram. Dette er en økning fra året før.

Hypig aktivitet, artikler og pressemeldinger har gitt økt eksponering også i distriktsavisene. Ellers har vi fått inn flere artikler, intervjuer og innlegg i nasjonale aviser som Nationen, Dagsavisen og Klassekampen. Det skal også nevnes at vi har hatt dekning i magasinet SKOG og Norsk Skogbruk på temaer som infrastruktur, klimaskogplanting, utdanningstilbudet på skog, og utenlandske produksjonstreslag. Det har vært et positivt medieår for Skognæringa Kyst.

Møte i Regjeringens dialogforum for skog- og trenæringa.: Trond Svanøe-Hafstad (Landbruksdirektoratet) Monica Grindberg (Statskog), Aleksander Heen (Statssekretær i KLD), Wenche Westberg (statssekretær i LMD), Ole Bakke (Skognæringa Kyst), Sandra Borch (statsråd LMD), Per Skorge (Norges Skogeierforbund), Espen Barth Eide (statsråd i KLD), Berit Sannes (Norwegian Wood Cluster), Benthe Løvenskiold (NORSKOG), Marit Holtermann Foss (TFB), Heidi Finstad (Treindustrien), Ida Aarø (Norges Skogeierforbund), Kjersti Kinderås (WoodWorks! Cluster)

Kostnads- og tidsplan

Kystskogmidlene har vært helt avgjørende for at vi kunne arbeidet med oppfølginga av Kystskogmeldinga. De er grunnlaget for gjennomføring av det arbeidet som har pågått siden 2008. De fleste fylkene i kystregionen har forståelig nok lite skogfondsmidler og dermed også lite renter av skogfondsmidlene. Det er begrenset mulighet til alternativ finansiering av disse fellesprosjektene.

Kostnader Kystskogmidler 2022

Satsingsområde	Budsjett 2022	Forbruk KSM av 2022 midler	Totalt for 2022*
1. Klimabidrag og skogproduksjon	2 000 000	1 036 286	2 003 099
2. Økt trebruk og trebasert verdiskaping	1 000 000	636 286	831 276
3. Infrastruktur	1 000 000	447 218	1 409 684
4. Omdømmebygging og nettverksarbeid	2 000 000	1 225 355	1 662 552
Sum kostnad	6 000 000	3 345 145	6 131 074

Kommentar: Årsregnskap for 2022 er ikke ferdig revidert pr 08.02.2023

* Total forbruk av Kystskogmidler bevilget 2021 og 2022. Regnskapet ligger på etterskudd ettersom tildelingene kommer sent første halvår.